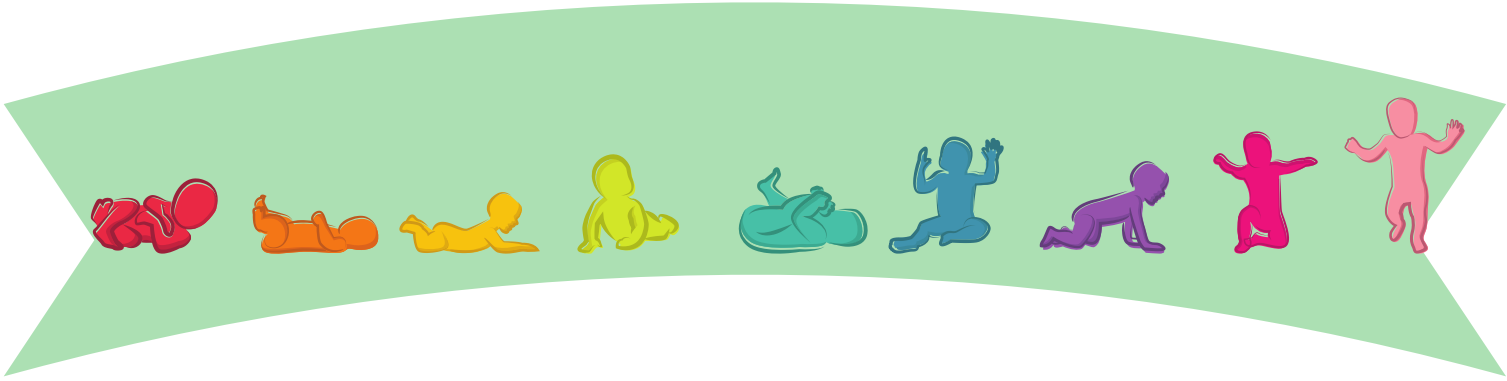

B.Ü AVNİ AKYOL ÜMİT VAKFI ANAOKULU REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA SERVİSİ VELİ BÜLTENİ

GELİŞİM DÖNEMİ ÖZELLİKLERİ

Gelişim dediğimiz kavram doğum öncesi dönemden başlayarak, yaşamın sonuna kadar kişinin geçirmiş olduğu tüm değişiklikleri kapsayan bir süreci ifade etmektedir.

Okul öncesi dönem ise insanın doğmadan önce anne karnındayken geçirdiği dönemden sonra en hızlı geliştiği dönemdir. Bu özelliğinden dolayı belki de okul öncesi gelişim dönemlerinin özelliklerinin bilinmesi, çocuklarımıza en doğru şekilde yaklaşmamızı ve davranışlarını daha sağlıklı yorumlamamızı sağlayacaktır.

Doğumdan sonraki ilk 2 yıl **bebeklik**, 3-6 yaş **ilk çocukluk (oyun)**, ilkokul yıllarını kapsayan 7-11 yaş **ikinci çocukluk**, 12-18 yaş **ergenlik dönemi** olarak kabul edilir.

Okul öncesi yıllarını içine alan ilk çocukluk dönemi, çocuğun aktif olarak çevresine yöneldiği, uyarıcılar ile dolu dış dünyayı keşfetmeye çalıştığı, insan yaşamının en temel becerilerinin kazanıldığı bir dönemdir.

İlk Çocukluk Dönemi (3-6 Yaş)

Her çocuk birbirinden farklıdır ve kendine özgü bir gelişim görüntüsüne sahiptir. Çeşitli etmenler çocuğun bu gelişiminde rol oynayarak onun gelişimini olumlu ya da olumsuz şekilde etkileyebilir. Burada yer alan bilgiler çocuğun içinde bulunduğu yaş dönemine (İlk Çocukluk Dönemi) ait genel özelliklerdir.

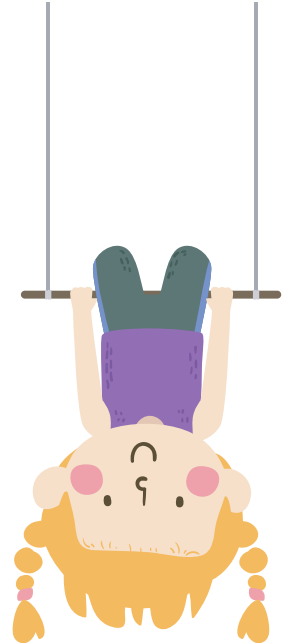
“

Çocukların karınlarını ve zihinlerini doyurduğumuz kadar ruhlarını da beslemeliyiz.

Micheal Marshall

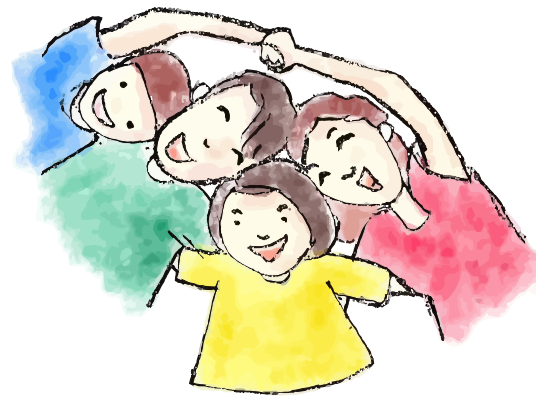
3 Yaş Gelişim Özellikleri

- Acıktığında, üşüdüğünde, uykusu geldiğinde ne yapacağını bilirler.
- Bu yaşta, bazı zorluklarla karşılaştıklarında soruna tek bir açıdan yaklaşır. Farklı açılardan bakma henüz gelişmemiştir. Karar vermeden önce problemin farklı yönlerini görebilme becerisi, 7 yaşına kadar tam anlamıyla gelişmez.
- Hikayenin bazı bölümlerini hatırlarlar ve ifade ederler.
- Dikkat süreleri kısadır.
- Bazı renkleri doğru şekilde isimlendirebilirler. Çocuklar renkleri daha küçük yaşlarda da ayırt edebilirler ve renklerin isimlerini öğrenirler. 3 veya 4 yaşına kadar her gördükleri rengi doğru isimlendiremeyebilirler.
- Bazı rakamları söyleyebilirler. Okul öncesi çocuklar rakam kavramını anlarlar. Bazı rakamları bilirler.
- 3 yaşında çocuklar zaman kavramını geliştirirler. Kendi günlük belirli zaman dilimlerinde yapılanları (rutinlerini) bilirler. Başkalarınınkini öğrenmeye çalışır. Özel günlerin, doğum günü, tatil gibi zamanların belirli aralıklarla gerçekleştiğini bilirler. Kaç yaşında olduklarını söyleseler bile, yılın uzunluğuna dair bilgileri yoktur.
- 4-5 kelimedenden oluşan cümlelerle konuşurlar. Sürekli konuşarak, bu yeni beceri kullanımını iyileştirmeye ve pratik yapmaya çalışır.

3 Yaş Gelişim Özellikleri

- Fermuar açma, düğme ilikleme, kıyafetinin önünü arkasını bilme gibi becerileri gelişmiştir, palto, geniş hırka gibi kıyafetleri kendileri giyebilirler.
- Tek ayak üstünde zıplayabilir 5 sn tek ayak üstünde durabilirler.
- Çatal, kaşık kullanabilirler.
- Başının üzerinden top fırlatabilirler, topa ayağıyla vurup uzaklaştırabilirler.
- Paylaşma duygusunda artış gösterirler. Okul öncesi gruptakiler başkalarının duygu ve hareketlerini anlamaya başlarlar. Çocuklar istedikleri oyuncakları çekerek veya çığlık atarak istemek yerine, paylaşmaya teşvik edildiklerinde ve diğerlerinin de eşit hakkı olduğu öğretildiğinde oyuncağı kibarca isteyebilirler.
- Bu yıllarda çoğu çocuk kendi cinsiyetiyle özdeşleşir. Erkekler babalarıyla, büyük kardeşleriyle, kızlar da anneleriyle ve diğer kızlara ilgilidir. Evcilik oynarken erkekler doğal olarak baba rolünü, kızlar da anne rolünü alırlar. Kendi ailelerinde veya çevrelerinde gördükleri farkları yansıtacaklardır. Araştırmalar cinsiyetle ilgili özelliklerin kültür veya aileden etkilendiğini göstermektedir. Cinsel kimlikleri anasınıfına başladıklarında daha da gelişecektir.
- Çocuklar zamanla bağımsız davranışlar gösterirler. Kendi seçimlerini yapmak isterler. Kendi kendine yetebildiklerini ve ne kadar becerikli olduklarını kanıtlamak isterler. Yürürken anne veya bakıcılarının önüne geçerler, kendi kıyafetlerini, yemeklerini seçmek isterler. Otoriteye karşı tepkili olabilirler.
- Hayal ile gerçeği ayırt etmede zorlanabilirler.

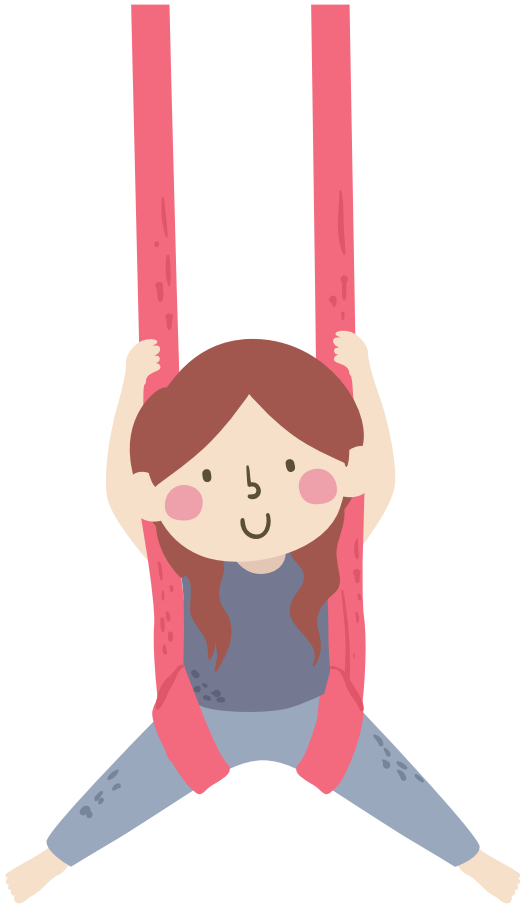

Çocukların Becerilerini Geliştirmek İçin Ailelere Öneriler

- Problemlere farklı bakış açılarından yaklaşılabileceğini öğretmek için destek olun. Örneğin, yolda yürürken su birikintisinin önünden basmadan geçmesi için ne yapabileceği sorulabilir. Üzerinden iki ayağıyla atlayan çocuğa başka nasıl geçerdin diye sorularak düşünmesi sağlanabilir. Cevap vermezse suya basmadan etraftan yürünebileceği söylenebilir.
- Hatırlama becerisini geliştirmek için okuduğunuz hikaye ile ilgili sorular sorun. Daha önce okuduğunuz hikayelerinin bir bölümünü ona anlattırın. Hikayede geçen olaylar hakkında sohbet edin. Bazı önemli kelimeleri açıklayın.
- Yaratıcı, hayali oyunlarını teşvik edin. Gerekli ortamı hazırlayın ve oyununa katılın. "Yemek mi yapıyorsun? deneyebilir miyim?" gibi sorular sorun.
- Kelime hazinesini genişletmek için çocuğunuza okuyun; şarkı ve tekerlemeler söyleyin; yaptıklarınızla ve gideceğiniz yerle ilgili konuşun.
- Basit konulu kitaplar okuyun. Konusu ile ilgili sorular sorarak çocuğunuzun anlama becerilerini geliştirin. Hikayeyi tekrar anlatmasına veya kıyafetlerle/aksesuarlarla canlandırmasına yardımcı olun. Sizin en beğendiğiniz kısmı söyleyin, onun en beğendiği kısmın ne olduğunu sorun.
- Daha önce dinlediği hikayenin resimlerine bakarak hikayeyi tekrar anlatmasını teşvik edin.
- Basit ev işlerinde yardım isteyin. Peçete dağıtmak, masa toplama, çiçek sulama gibi gibi. Soyunmayı ve giyinmeyi öğretin.
- Makası kullanabileceği oyunlar oynayın. Gazete ve dergilerden çeşitli resimleri kesmesini isteyebilirsiniz. Örneğin, araba resimlerini, bebek resimlerini vb.
- Kendi kendine dişlerini fırçalamasını sağlayın. Beğendiği fırçayı ve macunu alın. Diş fırçalama alışkanlığını kazandırmak için örnek olun.

Çocukların Becerilerini Geliştirmek İçin Ailelere Öneriler

- Arkadaşlarıyla yaratıcı oyunları oynamalarını sağlayın. Evde evcilik köşesi hazırlayın. Siz de oyunlarına, sorularınızla katılın. "Ne pişiriyorsun bugün bebeğine", "bu araba nereye gidiyor" gibi.
- Çocuğun paylaşmayı öğrenmesine destek olun. Örneğin, herkesin kendi sahip oldukları eşyaları olduğunu öğretin. Örneğin, "O kitap arkadaşının bu kalem senin" gibi. Kullanmak istediğinde izin alması gerektiğini öğretin. Siz de onun eşyasını kullanırken izin isteyin.
- Paylaşmakta zorlandığını hissettiğinizde paylaşmanın zor olduğunu fark ettiğinizi gösterin. Örneğin, "Eminim en sevdiğin oyuncağı vermek çok zor senin için. Ama Efe yap bozunu vermediğin için çok üzülüyor." gibi. Ödünç verme ve ödünç almayı öğretin. Paylaşma davranışı gördüğünüzde takdir edin. Fakat paylaşması için zorlamayın.
- Kendi kendine yeten biri olmaları yönünde destekleyici olun. Daha önce zorlandıkları bir şeyi başardıklarında takdir edin. Takdiriniz davranışa yönelik ve zamanında olsun. "Çaba gösterdiğinde bunu başarabileceğini biliyordum."

4 Yaş Gelişim Özellikleri

- Başkalarının aynı nesneyle ilgili farklı bakış açıları olabileceğini fark etmeye başlarlar. 4 yaştan sonra bu kavram gelişir.
- Her gün evde kullanılan eşyalarla ilgili bilgileri artar.
- Nesnelere geometrik özelliklerine (kare, daire, üçgen gibi) göre ayırabilirler.
- En büyükten en küçüğe doğru nesnelere sıralayabilirler.
- En az 4 ana rengi (mavi, sarı, kırmızı, yeşil) doğru söyleyebilirler.
- 10 veya daha fazla sayıdaki nesneyi sayabilirler.
- Zaman kavramını anlamada artış gösterirler. Okul öncesi dönemde, çocuklar günlerin sabah, öğlen ve akşam olarak zamanlara bölündüğünü, yılda 4 mevsim bulunduğunu bilirler. Haftanın bazı günlerini bilebilirler. Zamanın, saat ve dakikalara bölündüğünü anlarlar.
- Günlük zaman aralıklarının (rutinlerin) sırasını anlarlar. Örneğin, öğle yemeğinden önce kahvaltı edilir gibi.
- Bilerek yalan söyleyebilirler. Çocukların başkalarını kandırma becerisini ne zaman geliştirdikleri konusunda fikirler çelişkilidir. Bazı araştırmacılar, çocukların 3 yaşta bu beceriye sahip olduklarını söylerler ancak çoğu bilerek yalan söylemenin 4 ve 5 yaştan önce gelişmediğini ifade ederler.
- Kardeşlerinin isimlerini söyleyebilirler.
- Adreslerini söyleyebilirler.
- 6 kelimedenden oluşan, karmaşık cümlelerle konuşurlar.
- Bu yaşta dil becerileri oldukça zenginleşir. Dildeki tüm sesleri çıkartabilirler. Kelime hazineleri 1500 kelimeye çıkar.
- Uzun hikâyeler anlatabilirler.
- Günlük olayları, rüyalarını, hayallerini paylaşırlar.
- Dinledikleri hikâyeyi hatırlayabilirler.

4 Yaş Gelişim Özellikleri

- Bir önceki döneme göre bedensel olarak oldukça farklılaşmıştır. Artık güçlü ve yetkindir. Birçok hareketi sporu yapabilir. Koordinasyonu çok daha iyidir.
- Üçgen, kare ve diğer geometrik şekilleri kopyalayabilirler.
- İnsan resmi çizebilirler ve vücudunda bazı detaylar olabilir.
- Tuvalet ihtiyaçlarını karşılayabilirler. Tuvalet temizliğini yaparlar, sifonu çekip, ellerini yıkarlar ve kurularlar.
- Bisiklete binebilirler.
- Zıplar, takla atar, sallanır, tırmanırlar.
- Salıncakta sallanır. Kolayca ve güvenli zıplar, tırmanır, sallanırlar.
- Çatal kaşık kullanmanın yanı sıra bıçak kullanmayı deneyebilirler.
- Ağızlarını, burunlarını temizlerler. Dişlerini fırçalayabilirler, saçlarını tarayabilirler.
- Kendi kendine giyinir, soyunur.
- Ayakkabılarını giyer ve bağcıklarını bağlar.
- Gece tuvaletlerini kontrol edebilirler.
- Nesnelerin etrafında koşar ve zıplarlar.
- Küçük boncukları ipe dizebilirler.
- Düşünceleri davranışları arkadaşlarından etkilenir ve onlar gibi olmak isterler.
- Arkadaşlarını memnun etmeye çalışırlar.

4 Yaş Gelişim Özellikleri

- Gerçekle, hayali birbirinden ayırt edebilirler. Gerçekle uydurma arasındaki farkı öğrenmeye başlarlar. İkisi arasında gidip gelirler ancak 3 yaştaki gibi kafaları karışmaz.
- Dans etmekten şarkı söylemekten ve oynamaktan hoşlanmaya başlarlar.
- Kurallara daha fazla uyarlar.
- 5 yaşına yaklaşırken çocuklar basit bir ahlak duygusuna sahiptirler. İyi ve kötü kavramlarını keşfetmeye çalışırlar. Anne babayı memnun etmek için ve cezadan kaçmak için katı bir şekilde kurallara uyarlar. Sonuçlar her şeyden daha önemlidir. Değerli bir şeyi kırdıklarında kendilerinin kötü olduğunu düşünürler (kaza bile olsa). Kaza ile kötü davranış arasındaki farkı anlamalarına yardımcı olunması gerekir.
- Bazen talepkâr, bazen de işbirlikçi olurlar. Aile kurallarına uymayabilirler, anne veya bakıcılarını rahatsız etmek için kötü davranabilirler, kaba konuşabilirler. Kötü davranışlar, küçük yaşlardaki sınırları test etmeden farklı olarak bu dönemde bilinçli yapılır.
- Bu değişimlere rağmen, çocuklar anne veya kendilerine bakan kişiyi memnun etmeye çalışırlar. Bunu yapmak için belli şeyleri yapmaları gerektiğini belli şekilde davranışları gerektiğini bilirler.
- Günlük işlerde sorumluluk alır ve bunları yerine getirirler.
- Saçlarını tarar, elini, yüzünü yıkar, dişlerini fırçalarlar
- Tuvalet gereksinimini kendi başına karşılarlar.

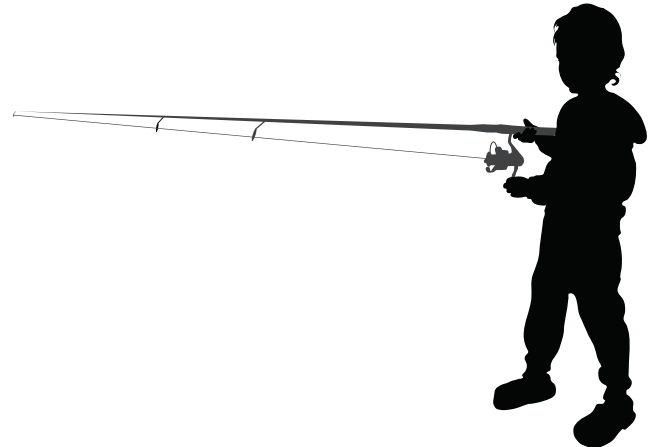

Çocukların Becerilerini Geliştirmek İçin Ailelere Öneriler

- Kitap okurken resimlere bakmasını ve yorumlamasına imkân sağlamak gerekir. Daha önce okuduğunuz hikâye ile ilgili sorular sorarak hatırlamasını teşvik edin.
- Zaman kavramı ile ilgili konuşmalar yapılabilir. Yapılan işi zamanla ifade ederek zamanı etkili kullanma algısı geliştirilebilir.
- Yazma ve okumanın günlük hayatta ne kadar önemli olduğunu gösterin. Etraftaki yazılara dikkatini çekin. Ne amacı olduğunu söyleyin.
- Belirli bir yükseklikten atlama oyunları oynaması için fırsat verin. Ortamı, düşmesine ve bir yerini incitmesine fırsat vermeyecek şekilde düzenleyin.
- Nesnelere etrafında farklı şekillerde koşmasını sağlayın ve yapılanlar hakkında konuşun. hızlı-yavaş koşma, ileri-geri, gürültülü-sessiz gibi.
- Sorduğu sorulara bıkmadan, usanmadan, "Daha küçüksün." demeden, istikrarlı bir şekilde yanıt verin.
- Sık sık parka götürün. Parkta ince ve kalın motor, dil ve sosyal duygusal alanlarında gelişirler.
- Kelime hazinesini genişletmek için yeni kelimeler öğrenmelerini sağlayın. Yeni kelimelerin anlamlarını açıklayın ve uygun ortamda kullanın. "Bu taşıt çevreyolunda gidiyor. Bu araba. Otobüs ise bir diğer taşıt aracı. Tren ve uçak da öyle." gibi.
- Süper kahramanlarla ilgili oyunlar oynayın. Şapkalar, kostümler maskeleri kullanın. Onların gerçek olmadığını ve kavgalarının birer oyun olduğunu söyleyin. Vurmadan kırmadan kavga ediyormuş gibi yapmalarını isteyin. Filmlerdeki oyuncuların da böyle davrandıklarını söyleyin. Kostümleri çıkardıklarında kendileri olacaklarını söyleyin.
- Kurallı yaşam becerilerini öğrenmelerini desteklemek gerekir. Özgürlüklerini belirli kurallar çerçevesinde yaşamalarına izin verin.
- Arkadaşlarını sık sık eve davet etmelerine izin verin, grup oyunlarını arttırmak ve işbirliği yapma konusunda destekleyin.

5 Yaş Gelişim Özellikleri

- Dikkat süreleri uzar, daha iyi konsantre olurlar.
- Drama oyunları daha karmaşık ve zengindir.
- Nesnelere büyüklüklerine, uzunluklarına, renklerine göre ayırabilirler. (en büyük, en küçük gibi).
- 4 rengin dışındaki belirli renkleri bilirler (turuncu, gri gibi).
- 20'ye kadar sıralı sayabilirler.
- "Dünden bir gün önce, yarından bir gün sonra" kavramlarını kullanabilirler.
- Saat ve zaman kavramını anlamaya başlarlar.
- Yağmurda dışarı çıkmak isterse ne yapması gerektiğini bilir veya yanan evi gördüğünde ne yapması gerektiğini bilir.
- Doğum gününü, telefon numarasını, anne babasının adını söyleyebilirler.
- "Ve, fakat, çünkü" kelimelerini kullanabilirler.
- Hikayelerin başı, sonu ve ortası olduğunu anlarlar.
- Hikayeleri tekrar anlatabilirler.
- Aynı sesli harfle başlayan ve biten kelimeleri bulabilirler.(a, e, i, ı, o, ö, u, ü gibi.)
- Yemeklerini çatal bıçak kullanarak yerler.
- Saçlarını tararlar, dişlerini fırçalarlar, ellerini yüzlerini yıkarlar, burunlarını silerler, ufak yardımlarla banyo yapabilirler.

5 Yaş Gelişim Özellikleri

- Ayakkabılarını doğru giyebilirler. Ayakkabı bağcıklarını bağlayabilirler.
- Tek elle topu fırlatabilir, iki eliyle yakalayabilirler.
- İki eliyle topuklarına dokunabilirler.
- Bazı harfleri taklit ederek yazabilirler.
- Basit bir ev resmi çizebilirler. 6-7 kısımdan oluşan insan resmi çizebilirler.
- İsim ve soyadını yazabilirler.
- Cinsel kimliğinin kalıcı olduğunun farkındadırlar.
- Kolayca moralleri bozulabilir.
- Arkadaşlarını kendileri seçerler, çok sevdikleri arkadaşları vardır.
- Arkadaşlarıyla işbirliği yaparlar, morali bozuk olan arkadaşlarını rahatlatırlar.
- Arkadaşlarından yardım isterler, arkadaşlarıyla bazen tartışırlar.
- Yetişkinlerle paylaşmadıkları sırlarını arkadaşlarıyla paylaşırlar.
- Başkalarının duygularını anlarlar ve empati gösterirler. Kendi duygularını ifade ederler. Başkalarının duygularını isimlendirirler.
- Grup kurallarına uyarlar. Sosyal olarak doğru ve doğru olmayan davranışlar arasındaki farkı anlarlar.

Çocukların Becerilerini Geliştirmek İçin Ailelere Öneriler

- Kitap okuma zamanlarına dramayı da ekleyin. Kitapta yer alan farklı karakterlerde ses tonunuzu değiştirin. Bildik bir hikayeyi okurken belli bir yerde kesin ve çocuğunuzun tamamlamasını bekleyin. Çocuğunuzun size bir hikaye anlatmasını isteyin ve anlattıklarını kağıda yazın ve kendi hikaye kitabını oluşturmasına yardımcı olun.
- Günlük hayattaki gerçek nesnelere gruplama, birebir eşleme, sıralama yapmasını sağlayın. Örneğin, masa kurarken herkese bardak koyabilir. Veya evdeki çeşitli büyüklükteki kaşıkları sıralayabilir.
- Sayma kavramını geliştirmek için oyun oynayın. Örneğin, hareketle saymayı birleştirin. Çocuk 5 adım öne gelsin. 15 adım iki ayağıyla sıçrayarak öne gelsin. 20'ye kadar devam edebilirsiniz.
- Sayı kavramlarını karşılaştırmak için oyun oynayın. Örneğin, sizin ve çocuğun önünde farklı sayıda meyveler olsun. Tek tek sayarak kiminkinin daha fazla kiminkinin daha az olduğunu bulmasını isteyin.
- Problem çözme becerisini arttırmaya ve neden sonuç ilişkisi kurmaya yönelik oyunlar oynayın. Örneğin, "kırmızı ışıkta karşıdan karşıya geçerse ne olabilir?; Evdekilere haber vermeden arkadaşıyla oynamaya giderse neler olabilir?" gibi sorularla onu düşündürmeye çalışabilirsiniz.
- Canlandırma oyunları oynamalarını sağlayın. Örneğin, doğum günü partisi ortamı veya alışveriş merkezi, tren istasyonu gibi mekanlar canlandırılabilir.
- Birlikte basit toplama faaliyetleri yapın. Kendinizdeki ve onun önündeki nesnelere sayıp eksik sayıdaki nesneyi tamamlamasını isteyin. Örneğin, sizin önünüzde 5 boncuk. Çocuğun önünde 3 boncuk olsun. 3 boncuğu 5'e tamamlaması için kaç boncuğa ihtiyacı olduğunu sorun. Bu çalışmayı farklı sayılar için de tekrarlayın.

Çocukların Becerilerini Geliştirmek İçin Ailelere Öneriler

- Doğum günü, telefon numarası ve anne baba adını öğrenmesine yardımcı olun. Öğrenene kadar tekrar etmesini sağlayın.
- Kitap okurken karşılaşılan yeni kelimelerin anlamlarını basit bir dille açıklayın. Eş anlamlarını söyleyin.
- Kitap okumaya devam edin. Kitapla ilgili sorular sorun. "neden, niçin, nasıl" gibi sorular. Çocuğunuzun kitabın resimlerine bakmasını sağlayın. Başka bir zamanda da bu hikayeyi resimlerine bakarak kendi cümleleriyle anlatmasını isteyin. Böylece, olayları sırasıyla anlatmasını sağlamış olursunuz. çocuğunuzun hayal gücünü geliştirmek için yalnızca resimlerden oluşan kitaplar alıp onu anlatmasını isteyebilirsiniz
- Aynı sesli harfle başlayan kelimeler üretmelerini sağlayan oyunlar oynayın. "A sesiyle başlayan neler var?" gibi. "Aslan a sesiyle başlar. Başka neler var?"
- Evde bir nesne saklayın ve bulana kadar 3 basamaklı komut verin. Örneğin, "Kitaplığa git. Rafın altındaki blokların arkasına bak." gibi.
- Yapabilir durumda oldukları alışkanlıklarını sürdürebilmeleri için takdir etmeye devam edin.
- Doğru ve doğru olmayan davranışların neler olduğunu bulmaya yönelik oyunlar oynayın. Örneğin, yerlere çöp atan biri ile ilgili bir resim gösterdiğinizde bunun doğru olup olmadığını ve neden doğru olmadığını sorabilirsiniz. Futbol oynayan 3 çocuktan birinin topu diğerlerine vermediğini gösteren bir resim göstererek bu davranışın neden yanlış olduğunu söylemesini isteyebilirsiniz. Başkalarının duygularını anlayabilmesine de bu şekilde destek olabilirsiniz.

Çocukların Becerilerini Geliştirmek İçin Ailelere Öneriler

- Bu dönemde çocuklar oldukça hareketlidirler. Hem büyük kas hem de küçük kaslarını geliştirici hareketler yapmasına olanak tanıyın. Büyük kas gelişimi için topu yakalama oyunu oynayın. Küçük bir topu belirli bir mesafeden birbirinize atın. Çocuğunuzun bir kaç arkadaşıyla birlikte de oynayabilirsiniz. Herkes birbirine atabilir. Farklı büyüklükte ve ağırlıkta toplar da kullanabilirsiniz.
- Zıplama, atlama, hoplama oyunları oynamasını sağlayarak çocuğun vücut koordinasyonu ve dengesini geliştirmesine fırsat tanıyın. Koşması ve zıplamasını yaramazlık olarak değerlendirmeyin.
- Müzik eşliğinde birçok hareketi birden yapmasını isteyebilirsiniz. Müzik başladığında geri geri gidebilir. Müzik durduğunda hareket de durur. Müzik başladığında yeni bir hareket denenebilir. Eğlenerek hareket etmesi ve vücudunu çalıştırmasını sağlayabilirsiniz.
- El becerilerini geliştirmek için kağıt katlama oyunları oynayın. Örneğin, oyuncakları veya hediyeleri renkli kağıtla kaplayabilmesine yardımcı olabilirsiniz. Sonra da tek başına yapmasına fırsat verebilirsiniz. Kağıtları katlayarak çeşitli şekiller oluşturmasını isteyebilirsiniz. (Origami gibi)
- Arkadaşlarıyla birlikte zaman geçireceği ortamlar hazırlayın. Çocuklar biraya geldiklerinde birlikte işbirliği gerektiren çalışmalar yapabilirler. Önce ne yapacaklarını planlarlar sonra herkes çalışır ve birlikte sonuçlandırır. Örneğin, legolarla bir mahalle yapmaya karar verirler, herkes mahalledeki bir dükkanı oluşturabilir ve sonra birlikte yollar yapıp bu dükkanları birleştirebilirler.

Çocuklarımızın her bir gelişim özelliğini aynı sıra ve sürede gerçekleştirmesi beklenmemelidir. Çocukların gelişim sürecinde asıl amacımız onlara destek olmak olduğunda potansiyellerini en üst seviyeye taşıyabiliriz.